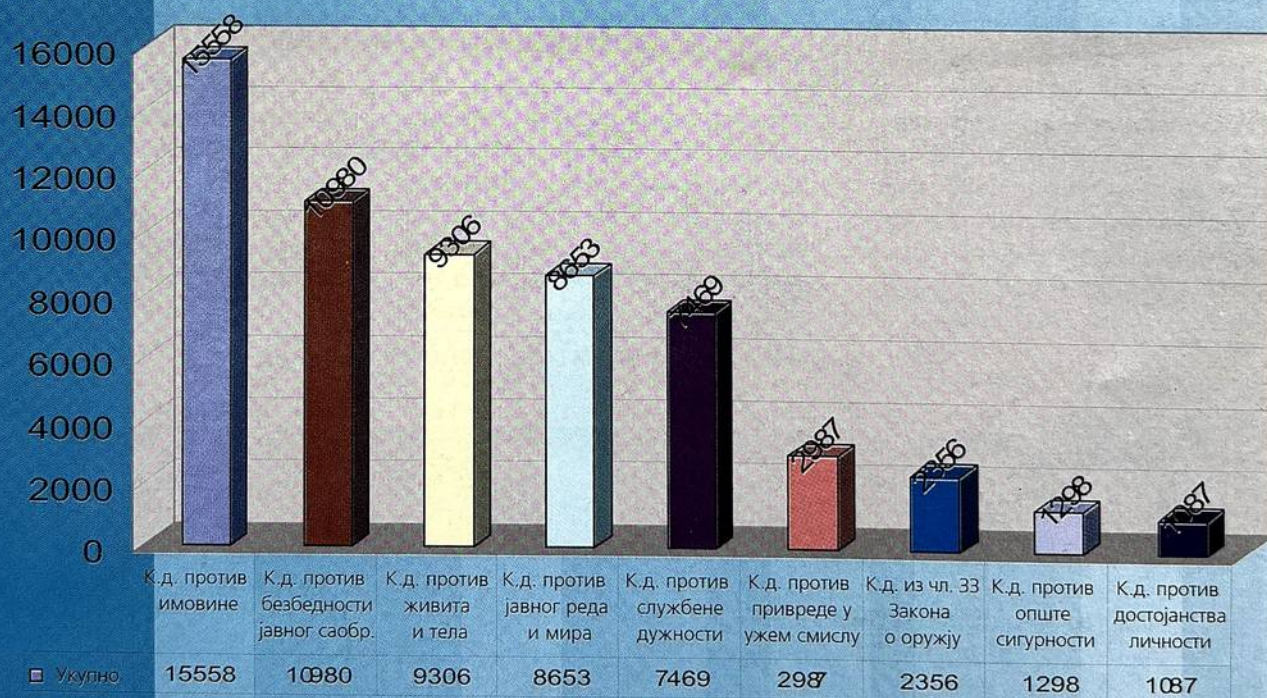

Тужилачка реч

Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије

Извештај о раду за 2004. годину

Структура криминалитета

Извештај о раду за 2004. годину

пишу:

Јелена Самуилов
Мирјана Митрић

1. Структура криминалитета – општи преглед

У структури кривичних дела прописаних Кривичним законом РС доминирају кривична дела против имовине (крађа, тешка крађа, разбојничка крађа, разбојништво, тешки случајеви разбојничке крађе и разбојништва), јер је за извршење ових кривичних дела пријављено укупно 15.558 лица, оптужено 9.097 лица, суд је осудио 7.783 лица од којих је према 3.434 изречена казна затвора, новчана казна према 307 лица, а условна осуда према 4.017 лица. За кривична дела против безбедности јавног саобраћаја пријављено је 10.980 лица, оптужено 6.241 лице, а осуђено 5.602 лица. За кривична дела против службене дужности пријављено је 7.469 лица а оптужено 2.463 лица и осуђено 1.125

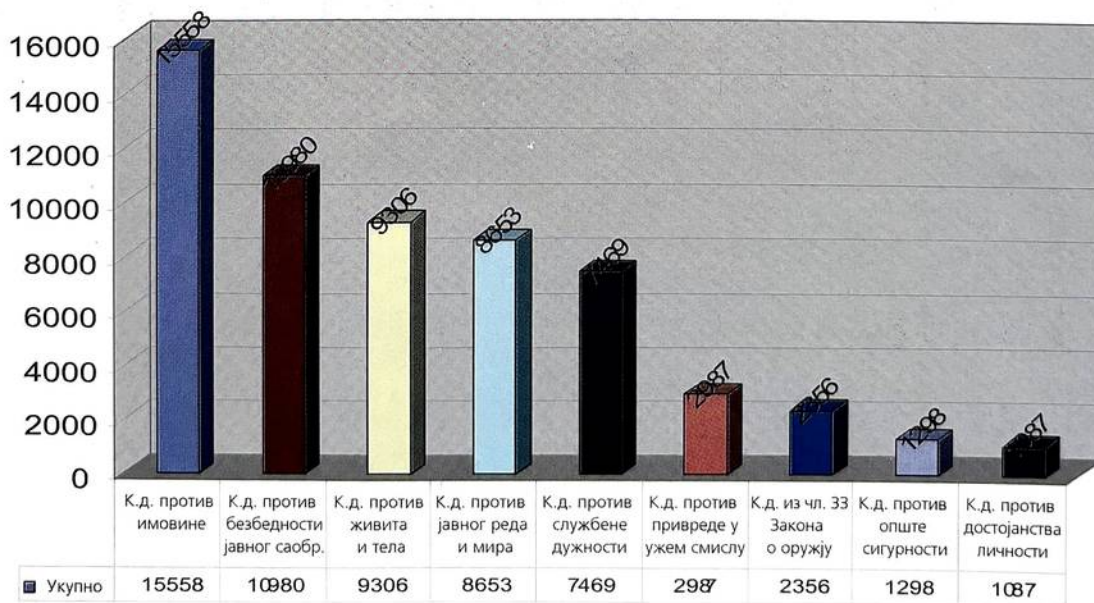
лица. Због кривичног дела против привреде у ужем смислу пријављено је 2.987 лица, оптужено 739 лица, а донета пресуда против 297 лица. Кривична дела против живота и тела је извршило 9.306 лица, оптужено 5.066 лица а осуђено 3.664 лица. Против 8.653 лица поднете су пријаве због кривичних дела против јавног реда и правног саобраћаја, оптужено је 4.544 лица, а осуђено 3.356 лица. За кривично дело из чл. 33 Закона о оружју и муницији РС пријављено је 2.356 лица, а оптужено 1.202 лица, осуђено 1.033 лица. Следе дела против опште сигурности људи и имовине за које је пријављено 1.298 лица, оптужено 570 лица, а осуђено 493 лица, док је за кривична дела против достојанства личности и морала пријављено 1.087 лица, оптужено 505 лица, а осуђено 271 лице (слика 1)

2. Поступање јавних тужилаштава по кривичним делима против уставног уређења и безбедности Србије и Црне Горе и другим кривичним делима са обележјима политичког криминалитета

У овој области кривични поступци се воде пред специјалним одељењем Окружног суда у Београду. Поводом ових поступака испоставило се да је дефиниција политичког криминала уска, да се инкриминисане радње односе само на опис радње извршења за кривична дела по квалификацији у материјалном кривичном праву, а да су потребе савременог друштва такве да се зона инкриминације убудуће мора проширити.

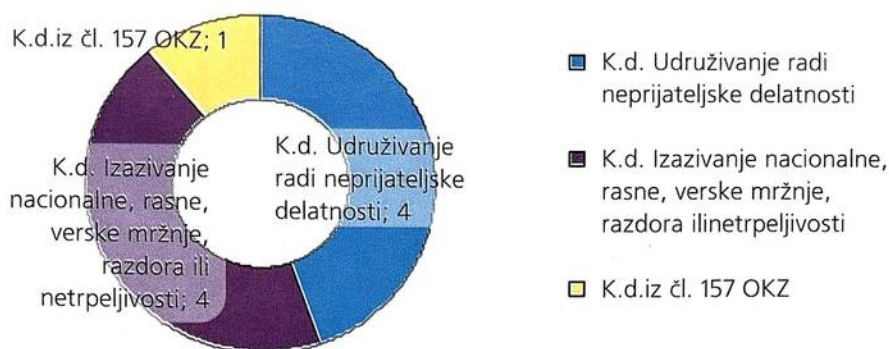
Две су полазне основе за дубљу анализу правних облика политичког

Структура криминалитета – општи преглед

Слика 1

Ostala krivična dela iz glave XV OKZ i srodna k.d. iz glave XI KZ RS

Слика 2

криминала: прва је управо шире дефиниције дела са политичким обележјима по којој би основна људска права и слобода чинила и садржину и општи појам заштитног објекта, а друга полазна тачка је емпиријска анализа. По тој основи ерозија уставности и законитости је настала почев од ограничења права и слобода грађана, предвиђених у ранијем Уставу СРЈ, недостатка у садашњем Уставу РС, те ограничења које је наметало позитивно законодавство и његова примена у пракси, јер политички режим пре октобра 2000.г. није водио рачуна о принципу по коме нико не може имати монопол на власт, већ да легитимност пролази из законито утврђене воље народа, али ни нове власти нису донеле нови Устав и учврстили законитост. То су искористиле криминалне групе и управо су се те групе огрешиле о вољу народа и учествовали у спровођењу монопола под фирмом „Партијске власти или власти групног интереса“ не водећи рачуна о заштити основа слобода и права људи.

Угрожавање државног уређења и безбедности СЦГ због извршења кривичних дела која имају политичка обележја и даље се углавном процењује кроз резултате кривичних поступака који су предузети од стране специјалног тужиоца за борбу против организованог криминала, али и кроз поступање других тужилаштава, нарочито у национално мешовитим срединама са напоменом да се кроз рад у предметима специјалног тужилаштва и због хапшења одбеглих чланова завереничких група њихових исказа и суочења у току 2004.г. добила јас-

на слика о огромном степену инфлације извршилаца кривичних дела у државне органе, а посебно у оба тадашња ресора полиције.

На основу досадашњих резултата суђења за организовани криминал, иако се у поступању специјалног тужиоца долазило до суочавања са одређеним слабостима истраге, али до неких напредака судског поступка и побољшања у расветљавању већ инкриминисаних злочина, на основу свега може закључити да су напади били усмерени не само према истакнутим личностима, већ се ради и о сталној опасности од угрожавања основних људских права и слобода грађана.

У току 2004.г. Републички јавни тужилац је поверио на захтев специјалног тужиоца укупно 9 предмета у којима је за кривична дела из области организованог криминала обухваћено 41 лице. Против 39 лица стављен је захтев за спровођење истраге, оптужено 32 лица, а притвор предложен и одређен према 31 лицу. У једном завршеном случају за кривично дело убиства из чл .47 ст. 2 КЗ РС и удруживање ради непријатељске делатности из чл.136 ст. 1 ОКЗ-а донета је неправоснажна пресуда специјалног одељења Окружног суда у Београду по којој су 4 оптужена лица осуђена на казну затвора од 4 године, 3 године и 6 месеци, 1 годину и једну условну осуду, док је једно лице ослобођено. На ово је уложена жалба. Од осталих кривичних дела од 8 пријављених лица за кривично дело тешко убиство из чл .144 КЗ СИЦГ против 6 лица је стављен захтев за спровођење ис-

траге, против 2 лица је одбачена пријава након провере, за кривично дело убиства из чл .47 КЗ РС против 2 лица, против једног лица је одбустављена истрага због одустанка тужиоца, док је против једног лица истрага настављена. У овом периоду поступање је резултирало осуђујућим пресудама против 15 лица.

На територији Републике Србије у току 2004.г. забележен је повећан број извршења осталих кривичних дела из главе XV ОКЗ, те сродних кривичних дела из главе XI КЗ РС, за то постоје одређени криминогени фактори у вишенационалним срединама (Војводина), одн. да су у неким срединама ови фактори присутни већ дужи период (Бујановац, Прешево, Медвеђа). Овде је пријављено 9 лица и то 4 лица за кривично дело удруживање ради непријатељске делатности из чл .136 ст. 1 ОКЗ у вези са кривичним делом тероризам из чл .125 ОКЗ, 4 лица због кривичног дела изазивање националне, расне, верске мржње раздора или нетрпељивости из чл. 134 ОКЗ, а против једног лица за кривично дело из чл .157 ОКЗ (слика 2)

Са поступцима по пријавама из ранијег периода оптужено је 12 лица, остало је нерешено у истрази поступци против 17 лица због кривичног дела из чл .136 ОКЗ. Посебно је забрињавајућа чињеница да су сви извршиоци ових кривичних дела албанске националности, који су били и одраније идентификовани као припадници паравојних формација ОВПМБ, УЧК, АДШ, а након тога су приступили терористичкој организацији АНА. Кривичне пријаве садрже податке и

доказе који терете наведена лица да су прикупљала оружје и муницију и на други начин учествовали у припремању терористичких аката и финансирању тероризма.

У току 2004.г. Јавно тужилаштво се суочило са већим бројем кривичних пријава против лица која су на различите начине манифестовали насиље у вишенационалним срединама, посебно у Војводини у којим случајевима су тужилаштва пажљиво и адекватно поступала.

За кривично дело повреда угледа Републике Србије или друге републике у СРЈ из чл .98 ст. 1 кЗ РС у току 2004.г. пријављено је једно лице, али је кривична пријава одбачена. За кривично дело из чл. 218 КЗ РС пријављена су два лица, док је по пријавама из ранијег периода поступано према 11 лица. У овом случају одбачене су пријаве против 3 лица са образложењем да у њиховим радњама није утврђено постојање битних елемената наведеног кривичног дела, а против 3 лица пријаве су решене на други начин. Против 7 лица у току су провере код других органа, а према једном лицу је одређен притвор.

За кривична дела из чл. 134 КЗ РС укупно је поступано према 41 лицу, од којих је у односу на 12 лица одбачена пријава, поднето је 19 захтева за спровођење истраге по којима се још увек поступа, после истраге оптужено је 14 лица а према 3 лица је одређен притвор. За ово кривично дело осуђено је само 1 лице, а структура пријављених лица је 10 Албанци, 2 Муслимани, 2 Мађари, а остали су неопредељени (Слика 3).

За кривично дело удруживање ради непријатељске делатности из чл. 136 КЗ РС укупно је примљено пријава против 20 лица од којих је у односу на 2 лица одбачена кривична пријава а поднето је 18 захтева за спровођење истраге, док је обустављено истрага према 18 лица укључујући и нерешене предмете из ранијег периода.

3. Стање и кретање привредног криминалитета

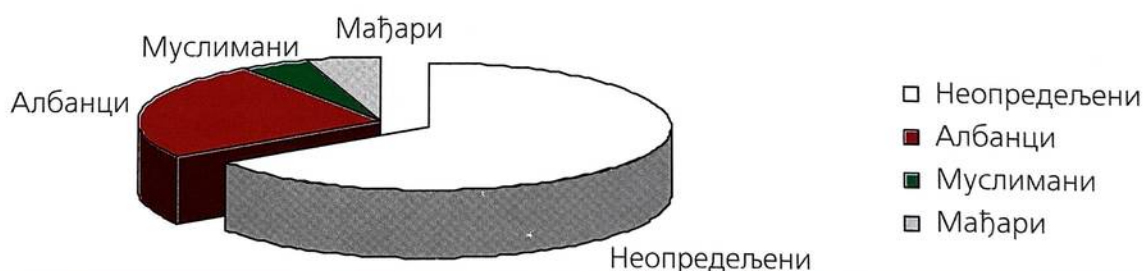
У току 2004.г. за ова кривична дела је пријављено укупно 14.799 лица, што је у односу на 2003.г. мање за 2,11%. Како су у питању подаци о откривеном криминалитету, осцилације у овим подацима зависе од интензитета от-

кривања и пријављивања ових дела и учинилаца. Највећи број кривичних пријава поднет је од МУП-а и то против 9.225 лица, одн. 62,33%. Финансијска полиција поднела је пријаве против 359 лица, ЗОП- НБЈ (сада НБС) заједно са некадашњом СПП против 203 лица, а инспекције против 438 лица, док је на иницијативу јавног тужиоца пријављено 110 лица, а остали државни органи су пријавили укупно 330 лица (Слика 4).

Ваља напоменути да на пословима откивања ових кривичних дела и учинилаца раде и посебно формирани тимови при Министарству унутрашњих послова и у оквиру УБПОК-а као и у другим државним органима овлашћеним за подношење кривичних пријава, буџетска инспекција при Министарству финансија и одељење за борбу против прања новца, при Републичкој управи јавних прихода..

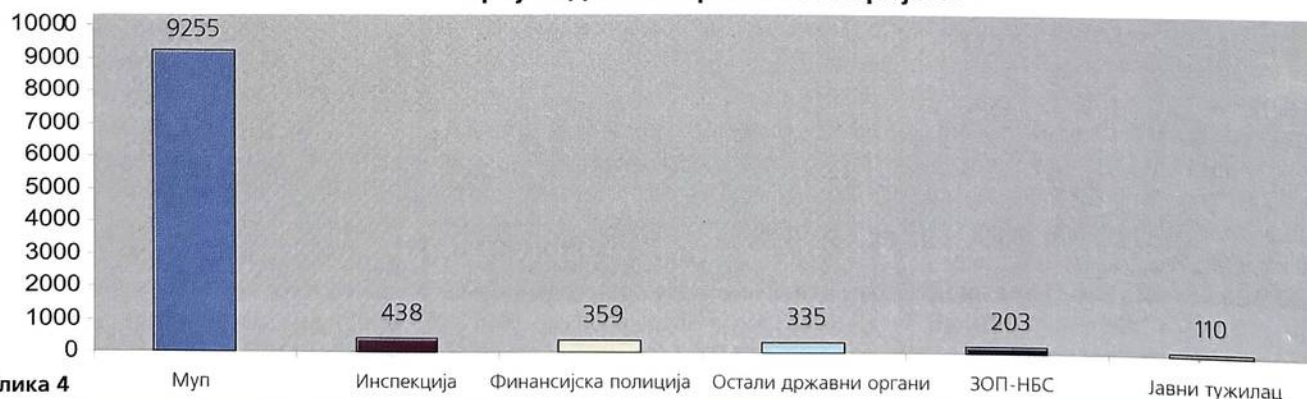
Стварно стање обим и кретања криминалитета у овој области не може се сагледати само кроз број поднетих кривичних пријава, јер су још увек учестале појаве подношења пријава које су резултат међусобног разрачунавања постојећег и бившег

Национална структура пријављених лица за к.д. из чл. 134 КЗ РС

Слика 3

Број поднетих кривичних пријава

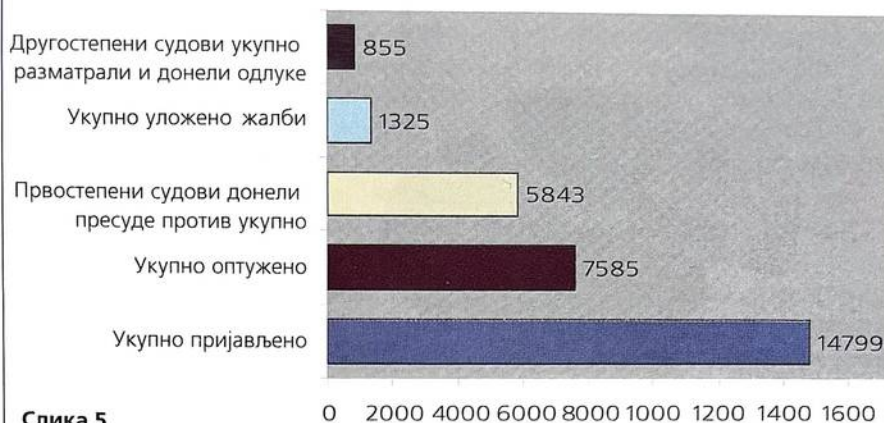

Слика 4

руководства, а и често су пријаве недовољно аргументоване и без доказа, засноване на селективном подношењу докумената из рачуноводства и књиговодства.

Друштвени услови су и поред промена 2000.г. и даље неповољни и као такви основни криминегони фактор код ове групе кривичних дела. Ти услови би били незаконито поступање и не постојање одговарајуће контроле при претварању друштвене својине у приватну својину као и општи проблеми сиромаштва и неликвидности многих предузећа. Веома велика овлашћења управљањем предузећа од стране власника имовине која се одвија без готово икакве екстерне контроле допринело је да су извршиоци ових кривичних дела скоро искључиво директори код којих је дошло до присвајања милионских износа. Ова присвајања су вршена и у процесу трансформације предузећа, али и продајом робе на црно, коришћењем великих средстава репрезентације или давањем изузетно великих донација као прокрића за подизање донаторских средстава а све у циљу прибављања личне имовинске користи, што је и основни циљ у овој врсти криминалитета. Ова кривична дела се врше најчешће фалсификовањем пословне документације, што представља посебан проблем код прибављања одговарајуће документације, због ухотаности извршилаца ових дела јер се сви материјални докази по испоруци робе углавном уништавају а роба се и даље продаје на сивом тржишту, због чега се често у оваквим случајевима могу користити као доказ само искази сведока. Недостатак финансијске и књиговодствене документације као и недостатак сарадње између органа унутрашњих послова и инспекцијских органа изузетно погодују извршиоцима ових кривичних дела, јер се често дешава да се у преткривичном поступку прикупи документација само уз тврдњу из кривичне пријаве а да се не прибави друга документација која служи за материјално финансијско задужење пријављених лица што доводи до одуговлачења у изтрази или презентовања потпуно другачије документације у поступку вештачења или на

Стање и кретање привредног криминалитета

Слика 5

главном претресу. Посебан проблем представљају тзв. фантомске фирме, те платни промет са Црном Гором, Косовом и Метохијом и Републиком Српском, јер се механизми за праћење стварних токова робе и новца још увек усавршавају и јер документацију у овом промету није могуће прибавити и извршити њену проверу.

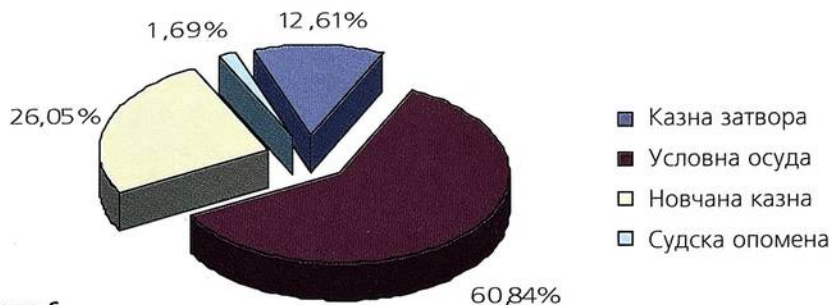
„Фантомска предузећа“ и број новчаних трансакција преко њих нису у довољној мери умањени. Проблем код ове врсте предузећа је што код њиховог пословања финансијско књиговодствена документација о трагу новца преко банкарског извода постоји, али је немогуће пратити стварни ток робе, јер предузећа обично нису у седишту које је пријављено и обично постоји велики број невидљивих посредника или предузећа, посредника специјализованих за прање папира. Код ових предузећа са становишта финансијско књиговодственог вештачења нема незаконитих радњи, јер предузећа која имају доказ о уплати на рачун фантомског предузећа и у чијим банкарским изводима о платном промету то евидентирано, књиговодствено немају никаквог пропуста, нарочито уколико је ово плаћање извршено авансно. На овај начин се и врши тзв. „прање новца“, чиме је онемогућено ефикасно праћење токова са којих разлога се у овим предметима одн. њиховом процесиуирању као неопходан доказ појављује саслушање службених лица, финансијске полиције или тржишне контроле. Као још једна карактеристика код ових кривичних дела често врши прикривање незаконитог пословања, пословодног органа, одлуком уп-

равног одбора или извршног одбора, па се не може одмах закључити чијом вољом је дошло до одливања средстава присвајања или злоупотреба.

Код ових кривичних дела од укупно пријављених 14.799 лица одбачено је пријава против 4.698 лица одн. 31,74%, непосредном оптужницом оптужено је 3.736 лица или 25,24%, а истрага је захтевана према 5.588 лица или 37,75%. Након окончања истраге оптужено је 3.839 лица или 68,70%, а истрага је обустављена у односу на 1.417 лица или 25,35%. Укупно је оптужено 7.585 лица или 51,18%, а првостепени судови донели пресуде против укупно 5.843 лица од чега осуђујуће пресуде према 4.709 лица или 62,16% од укупног броја оптужених лица, ослобађајуће пресуде према 736 лица или 9,71%, а одбијајуће пресуде према 397 лица или 5,24%. Јавни тужиоци су уложили укупно 1325 жалби одн. 22,67% у односу на све донете пресуде а највећи број је изјављен само због одлуке о казни и то према 530 осуђених лица. Другостепени судови су уважили 381 жалбу или 28,75% од укупно поднетих жалби и то због одлуке о казни уважено је 222 жалбе или 58,26%, одбијене су 484 жалбе или 35,77% а због одлуке о казни су одбијене 262 жалбе или 55,27% од укупног броја одбијених жалби, док су другостепени судови укупно разматрали и донели одлуке по 855 жалби или 64,52% од укупног броја уложених жалби (Слика 5).

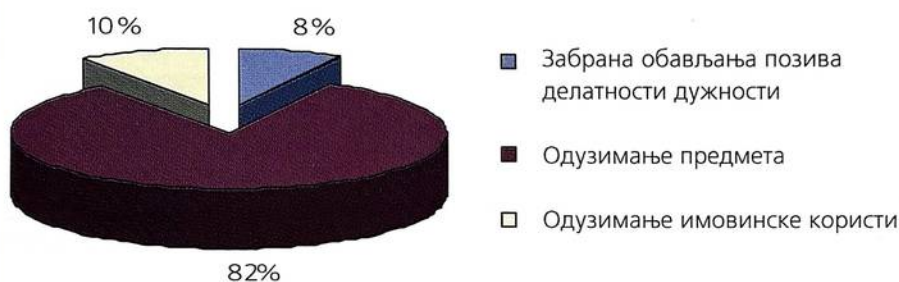
Структура осуђујућих пресуда је следећа: казна затвора изречена према 594 лица или 12,61% од укупног броја осуђујућих пресуда, услов-

Структура осуђујућих пресуда

Слика 6

Мере безбедности

Слика 7

на осуда изречена према 2.865 лица или 60,84%, новчана казна изречена према 1227 лица или 26,05%, судска опомена према 80 лица или 1,69 % а новчана казна као споредна према 43 лица (Слика 6).

Мере безбедности су изречене и то забрана обављања позива делатности дужности према 47 лица, одузимање предмета према 497 лица, док је одузимање имовинске користи изречено према 58 лица. Ови резултати указују да је казненена политика још увек

блага јер међу осуђујућим казнама доминира условна осуда (Слика 7).

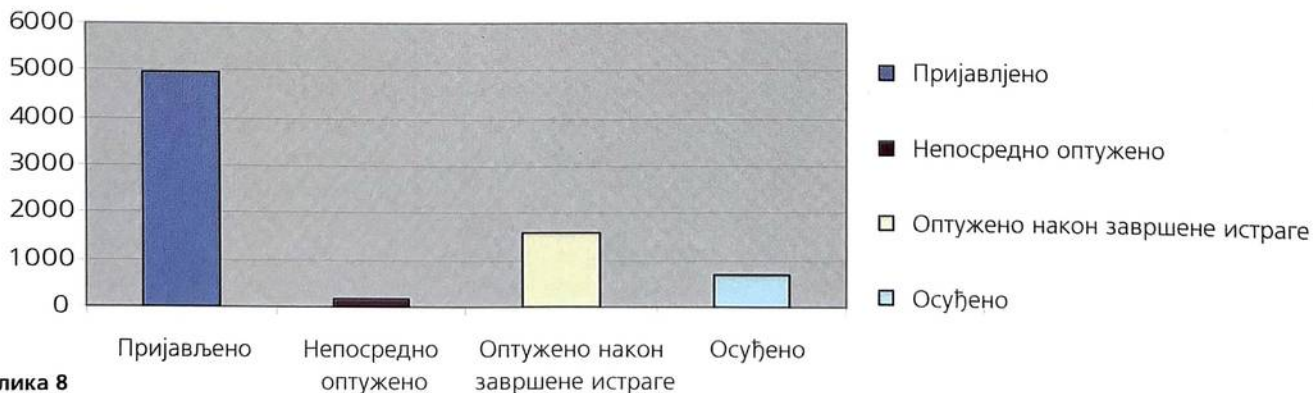
Структура привредног криминалитета

Кривично дело злоупотреба службеног положаја чл. 242 КЗ РС

У 2004.г. за ово кривично дело пријављено је укупно 4.985 лица. МУП је поднео пријаве према 3.181 лица, или 63,81% од укупног броја при-

јављених, а одбачене су пријаве против 2.190 лица, што је 43,93%. Потребна обавештења захтевана су према 1.703 лица и тај број расте, а захтев за спровођење истраге поднет је против 2.464 лица, што са 3.126 нерешених истрага из ранијег периода чини укупан број од 5.590 лица. Истражни поступак је завршен обуставом према 666 лица, док су недовршене истраге према 3.083 лица. Након завршене истраге оптужено је 1.597 лица а непосредном оптужницом 169 лица. Значајна је активност грађана који су поднели пријаве против 853 лица, оштећена правна лица поднели су пријаве против 429 лица, док су разне инспекције, финансијака полиција, ЗОП и др. органи поднели укупно 320 пријава. Оптуженим лицима стављено је на терет извршење дела у највећем броју у 2003.г. и у ранијим годинама и то у односу на 1.235 лица, док је за кривична дела извршена у извештајном периоду оптужено 561 лице. По структури највише су оптужени у оштећеној организацији, службена лица и инокосни чланови пословног органа, укупно 1.157 лица, док су пословође, рачуновође и благајници оптужени у 514 случајева. На крају овог периода остале су нерешене пријаве код других органа према 1224 лица, а у јавном тужилаштву према 192 лица. Првостепене пресуде изречене су према 994 лица, од чега осуђујућих 691, ослобађајућих 196 и одбијајућих 107. У структури пресуда доминантне су условне осуде које су изречене према 479 лица или 69,31%, казне затворе према 166 лица или 24,02%, новчане казне према 37 лица и изречено је 7 судских опомена. У односу на 2003.г. број условних осуда је смањен (Слика 8).

Злоупотреба службеног положаја чл. 242 КЗ РС

Слика 8

– Злоупотреба овлашћења у привреди фл. 139 КЗ РС

За ово кривично дело пријављено је 606 лица, те се примећује смањење у извршењу овог кривичног дела у односу на претходну годину. Кривичне пријаве су одбачене према 139 лица, непосредна оптужница подигнута против 43 лица а после истраге против 428 лица, те се у односу на 2003. г. и ту примећује опадање броја лица. Највећи број дела према оптуженима извршен је пре 2004.г. и то 348 лица. МУП је поднео највише кривичних пријава и то против 469 лица, док су оштећена правна лица поднела 92 пријаве. Потребна обавештења захтевана су према 225 лица, а захтев за спровођење истраге је поднет према 424 лица, што са бројем нерешених истрага из претходног периода 1179 чини број од 1603 лица у истражном поступку. На крају извештајног пери-

имање предмета, а у два случаја одузимање имовинске користи. Укупно је уложено 110 жалби јавног тужиоца, од којих 48 само због одлуке о казни. Уважено је 37 жалби, док је одбијено 35 жалби, проценат уложених жалби износи 35,59%, дакле на сваку трећу пресуду. Од укупног броја поднетих пријава на крају извештајног периода нису решене пријаве према 161 лицу, од чега у тужилаштву само у односу на 14 лица. Овоме треба додати да је од 1.1.2003.г. престала да се примењује одредба чл. 139 ст. 1 тач. 3 КЗ РС почетком примене Закона о пореском поступку и пореској администрацији (Слика 9).

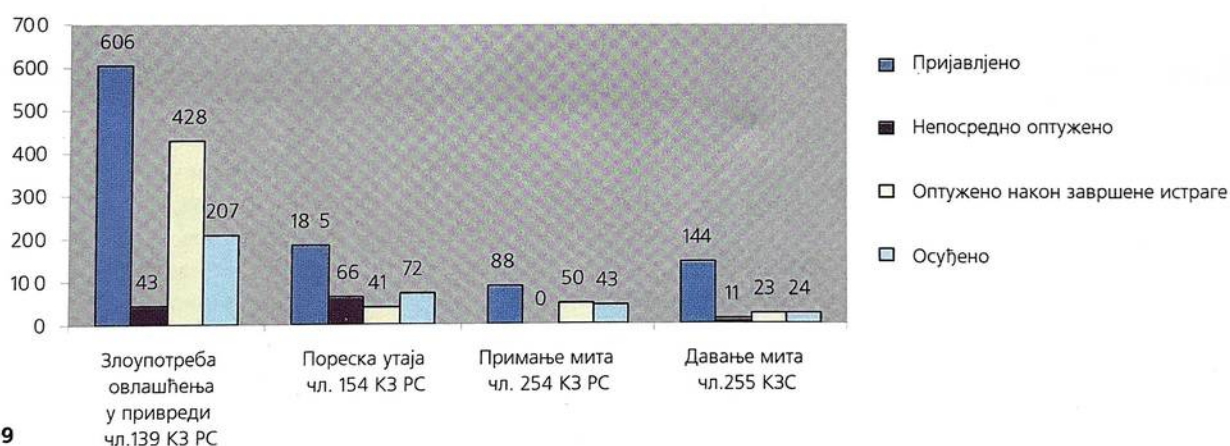
– Пореска утаја чл. 154 КЗ РС

Применом Закона о пореском поступку и пореској администрацији престала је примена чл. 154 КЗ РС, али у извештајном периоду за ово кривично дело поднете су пријаве

ња позива делатности или дужности, а у 2 случаја изречено је одузимање предмета. Уложено је укупно 18 жалби јавног тужиоца, од чега 6 због одлуке о казни, уважене су 3 жалбе од чега 2 због одлуке о казни а одбијено је 14 жалби од чега због одлуке о казни према 4 лица (Слика 9).

– Примање мита чл. 254 кЗ РС

За ово кривично дело пријављено је 88 лица, што је доста мање него у 2003.г. У највећем броју – 69 пријаве су поднете од стране МУП-а, док су грађани пријавили 13 лица. Пријава је одбачена према 15 лица, у 10 случајева су захтевана потребна обавештења, није било оптужења без истраге, док је против 63 лица захтевано спровођење истраге. Истрага је обустављена у односу на 17 лица док је оптужено 50 лица, од којих су по структури 18 службена лица, али је оптужено и 19 тзв. спољних лица. Првостепене пре-

Слика 9

ода нису решене истраге према 888 лица, док је у односу на 207 лица истрага обустављена. Првостепене пресуде су донете према 309 лица, од којих је према 207 лица донета осуђујућа пресуда, према 63 лица ослобађајућа а према 39 лица одбијајућа. Као и у ранијим годинама у структури пресуда доминира условна осуда, које су изречене према 146 лица или 70,53% од укупног броја осуђујућих пресуда, новчана казна изречена према 18 лица (8,69%), казна затвора према 43 лица, 20,77%, судских опомена није била, док је новчана казна као споредна изречена према 7 лица. Од мера безбедности изречене су 3 случаја забране управљања делатности или дужности у једном случају одуз-

против 185 лица, одбачено 26 пријава. Непосредно су оптужена 66 лица. Истрага је захтевана према 65 лица, по окончању истраге оптужено је 41 лице, док је истрага обустављена према 12 лица. Према оптужењима кривична дела учињена у извештајном периоду су у 43 случаја, док су у 64 случаја дела учињена претходне године и раније. Првостепене пресуде изречене према 91 лицу, од чега осуђујуће према 72 лица, ослобађајуће према 12, а одбијајуће према 7. Од ових пресуда по структури највише је условних осуда 51, казна затвора изречена према 11 лица, новчана казна према 10 лица. Новчана казна као споредна изречена је у 13 случаја. Према 22 лица изречена је мера безбедности забране обавља-

суде донете су према 48 лица, од чега 43 осуђујуће и 5 ослобађајуће. Према 31 лицу изречена је казна затвора а у 12 случаја изречена условна осуда. У једном случају изречена мера безбедности забрана обављања позива дужности и делатности, а имовинска корист је одузета у једном случају. Уложена је 31 жалба јавног тужиоца од чега 24 због одлуке о казни, уважено је 10 жалби од чега 7 због одлуке о казни, а одбијено 13, од чега 8 због одлуке о казни. Свакако је значајна напомена да изменама КЗ РС од 9.3.2002.г. главом XXII инкриминисано је више различитих облика кривичних дела корупције за које су подношене кривичне пријаве, али у статистичким подацима нису посеб-

но исказана, због чега није могуће пратити стање и кретање у вези са тим кривичним делом (Слика 9).

– Давање мита чл. 255 КЗ РС

За ово кривично дело пријављено је укупно 144 лица од којих је кривична пријава одбачена према 26 лица, у односу на 19 лица су захтевана потребна обавештења, а у највећем броју – 127 су подносиоци пријава органи унутрашњих послова. Непосредно је оптужено 11 лица, док је истрага захтевана према 77 лица. Након тога су оптужена 23 лица, а према 14 је истрага обустављена. У структури оптужених 2 лица су представљала службено лице, 2 лица су благајници, док је било 30 тзв. спољних лица, у 25 случаја кривична дела су извршена у извештајном периоду а 10 кривичних дела ранијих година. Осуђујуће пресуде донете су према 24 лица, према једном лицу је донета ослобађајућа пресуда, а према 9 лица одбијајућа пресуда, изречено је 5 казни затвора и 19 условних осуда. Јавни тужиоци су уложили укупно 15 жалби, од чега 7 због одлуке о казни, уважене су 3 жалби, одбијено је 6 жалби, од чега 4 због одлуке о казни (Слика 9).

– Кривична дела против живота и тела

Против ових кривичних дела поднете су пријаве против 8.020 лица, одбачене су према 2.677 лица или 33,38% у односу на укупан број пријављених. Захтев за спровођење истраге поднет је против 2.572 лица или 32,07% а оптужено је укупно 5.500 лица од тога оптужним предлогом 2.886 лица, непосредном оптужницом

265 лица и оптужницом после истраге 2.354 лица. Првостепени судови донели су укупно 3.723 осуђујућих пресуда одн. 67,63%. Од ових пресуда према 960 лица изречена је затворска казна или 25,79%, према 1.915 лица изречена је условна осуда или 51,44% а новчана казна према 1014 лица или 27,24%. Ослобађајућих пресуда је било 278 или 6,68 %, а одбијајућих 160 или 3,85%. Јавна тужилаштва су уложила укупно 930 жалби што је изузетно мали број свега 23,24% а према 677 лица је изјављена жалба због одлуке о казни или 72% од укупно изјављених жалби, Уважено је 289 жалби и то због одлуке о казни 188, одбијено 332 жалбе и то због одлуке о казни 208.

Као и протеклих година ова кривична дела се највише врше на улици и у угоститељским објектима затим кући, стану и других отвореним површинама, а узроци и мотиви су везани за нерасчишћене имовинске и породичне односе, као и нетрпељивост и личне сукобе. Средства извршења су најчешће ватрено оружје код тежег облика а код лакших облика разна приручна средства, као што су нож, секира, камен, вила, чекић итд. (слика 10).

Слика 10 – Убиство чл .47 КЗ РС

За ово кривично дело пријављено је укупно 216 лица и то 188 у извештајном периоду а 28 из претходне године, што у односу на податке из 2003.г представља смањење. Одбачене су пријаве према 21 лицу. Захтев за спровођење истраге поднет је против 150 лица, укупно је оптужено

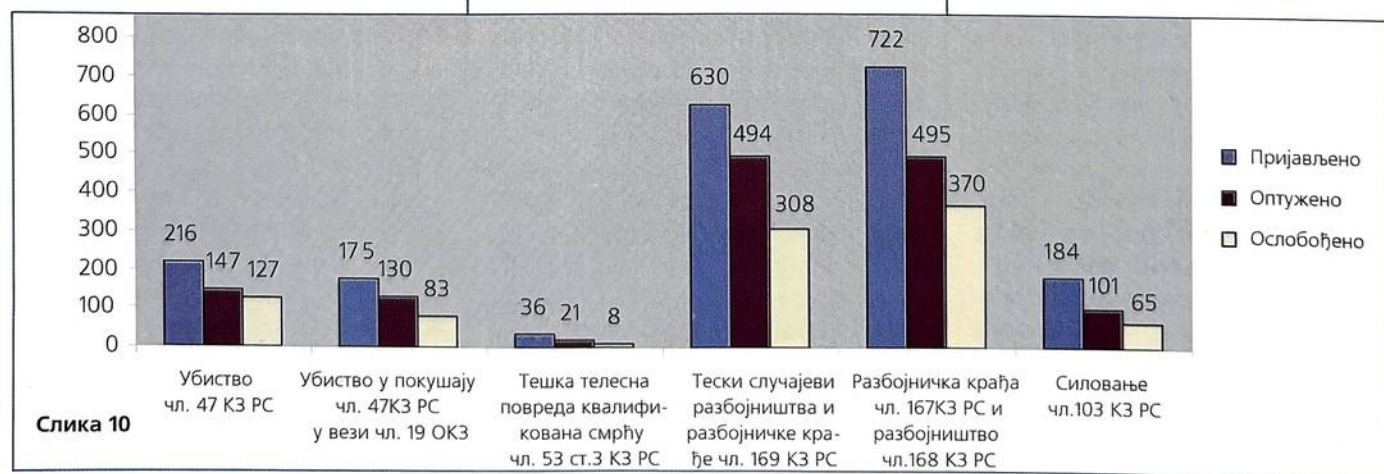
након истраге 147 лица. Судови су изrekli укупно 127 осуђујућих пресуда и то према 124 лица изречена је казна затвора, 3 условне осуде, ослобођено 10 лица. У структури изречених казни доминира казна затвора, јавна тужилаштва су изјавила укупно 76 жалби од чега због одлуке о казни 52 (Слика 11).

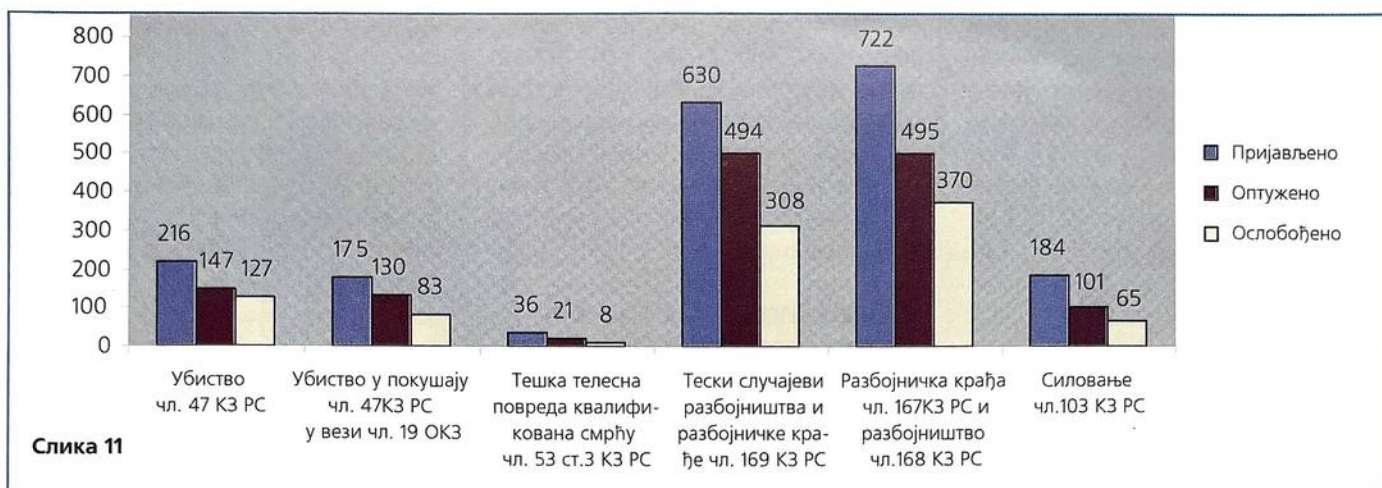
– Убиство у покушају чл .47 КЗ РС у вези чл .19 ОКЗ

У извештајном периоду обрађено је због овог кривичног дела пријава против 175 лица. Одбачено је 18 кривичних пријава, захтевано истрага против 143 лица, након истраге оптужено 130 лица, осуђено 87 лица, од чега су осуђујуће пресуде донете према 83 лица а ослобађајуће према 4 лица. Према 79 лица изречена је казна затвора условна осуда према 4 лица а жалба је изјављена против 41 пресуде, од чега против 38 због одлуке о казни (Слика 11).

–Тешка телесна повреда квалификована смрћу чл .53 ст. 3 КЗ РС

За ова кривична дела поднето је пријава против 36 лица од којих је против 5 лица пријава одбачена, према 19 лица стављен захтев за спровођење истраге, а након истраге оптужено 21 лице. Првостепени суд донео је осуђујуће пресуде према 8 лица, где је изрекао 7 затворских и једну условну осуду, али и 11 ослобађајућих пресуда, а жалба изјављена само против 8 пресуда и то против 5 пресуда због одлуке о казни (Слика 11).

Слика 11

– Тешки случајеви разбојништва и разбојничке крађе чл. 169 КЗ РС

Због овог кривичног дела пријављено је укупно 630 лица што представља смањење у односу на претходну годину, а кривичне пријаве нису решене према 18 лица. Одбачене су пријаве против 42, истрага је захтевана против 626 лица. Након спроведене истраге оптужено је 494 лица, судови су донели осуђујућих 308 пресуда од чега изречен затвор према 272 лица, а условне осуде према 36 лица. Ослобођено је 24 лица, према 8 лица је донета одбијајућа пресуда због одустанка јавног тужиоца. Укупно је уложено 160 жалби и то због одлуке о казни 124 (Слика 11).

– Разбојничка крађа 167 КЗ РС и разбојништво 168 КЗ РС

За ова кривична дела окружним јавним тужилаштвима поднете су кривичне пријаве против 722 лица, што је више у односу на претходну годину. Кривичне пријаве су одбачене против 42 лица, а захтев за спровођење истраге захтеван против 626 лица. Након истраге оптужено је 495 лица. Судови су донели укупно 403 пресуде, од тога 370 осуђујућих, ослобађајућих 23 и 13 одбијајућих. У 342 случаја изречена је затворска казна а условне осуде у 28 случајева, те је јавни тужилац уложио 156 жалби због одлуке о казни од 200 укупно поднетих жалби (Слика 11).

– Синовање чл.103 КЗ РС

За ово кривично дело пријављено је укупно 184 лица и то 171 у извештајном периоду, док из ранијег периода пре-

ма 13 лица. Према 37 лица донето је решење о одбачају, захтевано је 130 истрага, а након истраге оптужено је 101 лице. Судови су донели 75 пресуда од чега осуђујућих 65, 8 ослобађајућих и 2 одбијајуће. У осуђујућим пресудама доминира казна затвора и то према 63 лица, док је према 2 лица изречена условна осуда и тужилаштва су изјавила 46 жалби, од чега 34 због одлуке о казни (Слика 11).

МАЛОЛЕТНИЧКА ДЕЛИКВЕНЦИЈА

Ова врста криминалног понашања у 2004.г. показује тренд раста у односу на 2003.г., јер је пријављено 8.744 малолетника, што је значајно повећање у односу на претходну годину. Подједнако забрињавајући податак представља и чињеница да је од укупног броја пријављених малолетних лица за извршено кривично дело, чак 1.388 лица узраста испод 14 година, али је често примењивано и начело опортунитета, те је изостао кривични поступак према 205 малолетних лица, у пријавама против 37 малолетника примењен је чл. 8 ст. 2 ОКЗ-а, док је из других разлога одбачено 394 пријаве. После спроведеног припремног поступка поднети су предлози за примену васпитних мера или казне малолетничког затвора и то према 1.213 млађих малолетника и 2.684 старијих малолетника, од чега је предлог за кажњавање поднет према 165 малолетних извршилаца кривичних дела. Према 19 малолетника изречена је казна малолетничког затвора, заводска васпитна мера изречена према 169 малолетних извршилаца а ванзаводска васпитна мера из области от-

ворене заштите према 2.667 малолетника. Јавна тужилаштва су изјавила 40 жалби против одлука првостепених судова у предмету малолетничке деликвенције и то 25 жалби због незадовољства кривичне санкције.

Овакав тренд раста малолетничке деликвенције има различите узроке а и један од основних јесте тешка економска ситуација, велика политичка превирања која су се битно одразила на стабилност породице, која стожира у формирању личности система код малолетника. Медији који све више потпадају код система подизања тиража ради профита, пропагирају насиље, које се као примарно појављује и у областима спорта, филма, политике и др. Са своје стране образовне установе нису успеле у оваквој ситуацији, уз објективно неповољну економску ситуацију, да у пуној мери реализују своју улогу у васпитно нереланом плану, стављајући акценат на своју образовну улогу, занемарујући васпитни моменат, тако да су код малолетника поред изостајања позитивних подстицаја у породици изостала и упоришта у школи на васпитно моралном плану. Када се овоме додају модели понашања који се намећу малолетницима у свакодневном животу посебно посредством медија као што су акумулација капитала, и приватизација уз честе неправде према слојевима без довољно економске и политичке моћи уз популаризовање лаког и брзог стицања капитала, славе и престижа без покрића у раду и реалним вредностима, никако није могуће очекивати да ће у великом броју случајева код малолетника допринети позитивном усмеравању.

У 2004.г. у структури кривичних дела која су извршили малолетници, чак 20 кривичних дела убиства, а свакако се ради о алармантној и забрињавајућој цифри. Свега 22 малаолетна лица су пријављена због кривичних дела из чл .33 Закона о оружју и муницији РС, што представља извесно опадање у односу на 2003.г. Кривично дело које је у експанзији и које забрињава јесте кривично дело из чл. 245 и 246 ОКЗ везано за дистрибуцију и конзумирање наркотика, јер овај број малолетних лица је нагло порастао у односу на 2003.г. тако да је сада пријављено 191 малолетно лице, што је указало на оправданост уношења одредбе чл. 245 ст .3 ОКЗ-а којем се нормира кривично гоњење и за само поседовање дроге и то за сопствене потребе, мада код појединих судских већа још увек није довољно преовладао мишљење о нужности кривичног процесуирања код ове врсте деликвенције, јер се често у погледу држања дроге и за сопствене потребе примењује чл. 8 ст. 2 ОКЗ. Када је реч о имовинском криминалу због кривичних дела из чл .167 ,168 и 169 КЗ РС укупно је пријављено 159 лица на територији Републике Србије – малолетника, што је смањење у односу на претходну годину а примећено је извесно опадање сексуалне деликвенције од стране малолетних лица, јер је пријављено укупно 23 малолетника **(Слика 12)**.

Ови подаци указују на потребу ангажовања, стручних лица у јавним тужилаштима у настојању да се суз-

бије деликвенција међу малолетницима мада постоји законска обавеза да се у области малолетничке деликвенције ажурно и ефикасно поступа у сарадњи са центрима за социјални рад уз вођење рачуна како о интересима друштва, тако и о интересима малолетника.

КАЗНЕНА ПОЛИТИКА КАО ФАКТОР БОРБЕ КРИМИНАЛИТЕТА

Казнена политика судова огледа се у врсти донетих пресуда која има измењену структуру у односу на претходни период посебно у погледу већег броја изречених условних осуда. Поред оправдане критике суда за доношењем овако великог броја условних осуда сигурно се разлог може наћи и у недовољној ажурности јавног тужиоца, пре свега због изјављивања стереотипних жалби, због одлуке о кривичним санкцијама, без навођења конкретних разлога, недоследности у ставу, затим одсуство жалби због повреде Кривичног закона и битних повреда одредаба кривичног поступка које су врло честе код првостепених пресуда. Такође је примећено да се мере безбедности недовољно изричу од стране судова, али се исто тако и недовољно предлажу. Примедбе се односе на новчане казне које би требале да се изричу у већем износу и на тај начин доприносе поштравању казнене политике, те на чешће изрицање споредних новчаних казни.

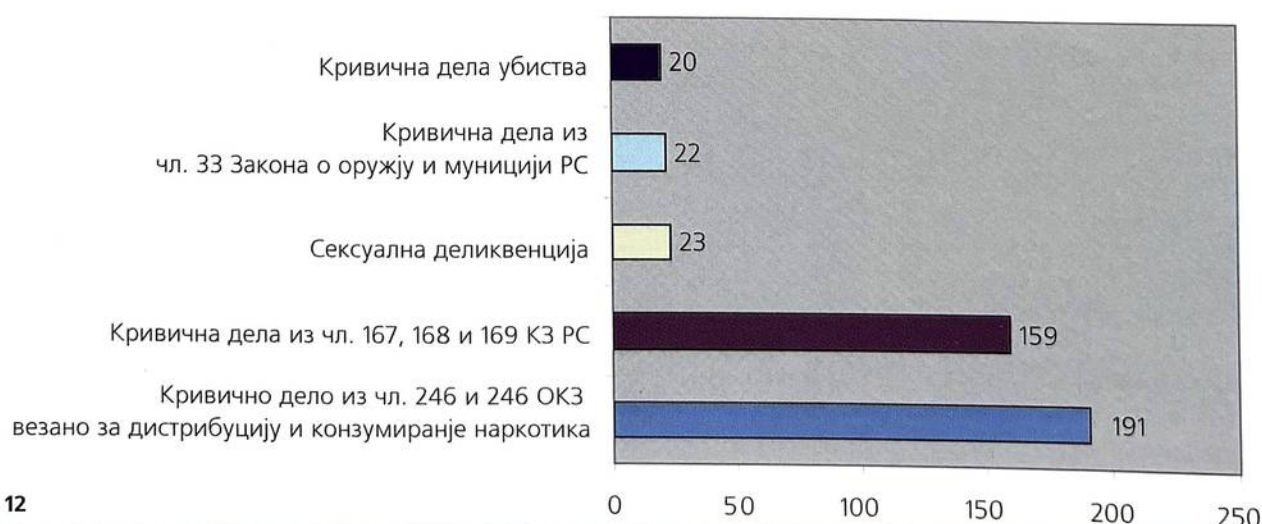
Што се статистичких података у оквиру казнене политике тиче у току

2004.г. судови су донели 41.911 пресуда, од којих 36.666 или 89,87% осуђујућих. У овој структури казна затвора изречена према 8.619 лица или 22,88%, условна осуда према 20.738 лица или 55,06%, новчана казна према 8.003 лица или 21,25% и судска опомена према 304 лица или 0,81% **(Слика 14)**. Од укупног броја донетих пресуда поред осуђујућих 2.648 или 6,40% су ослобађајуће, 1.607 или 3,83% су одбијајуће пресуде. Од укупног броја осуђујућих пресуда јавна тужилаштва су поднела жалбе на 8.107 пресуда од тога због одлуке о казни поднето је 6.055 жалби или 75,05% од чега је уважено 2.459 жалби или 44,36% од укупно изјављених жалби, а одбијено 3.084 жалби или 55,64%. У највећем броју случајева судови су донели одбијајућу пресуду због одустанка јавног тужиоца од оптужбе, због измене имовинског цензуса у КЗ РС или што је наступила застарелост кривичног гоњења, а најчешћи разлог за доношење ослобађајућих пресуда је недостатак доказа да је оптужени извршио кривично дело за које је оптужен **(Слика 13)**.

РАД ЈАВНОГ ТУЖИОЦА У ГРАЂАНСКО-УПРАВНОМ СЕКТОРУ

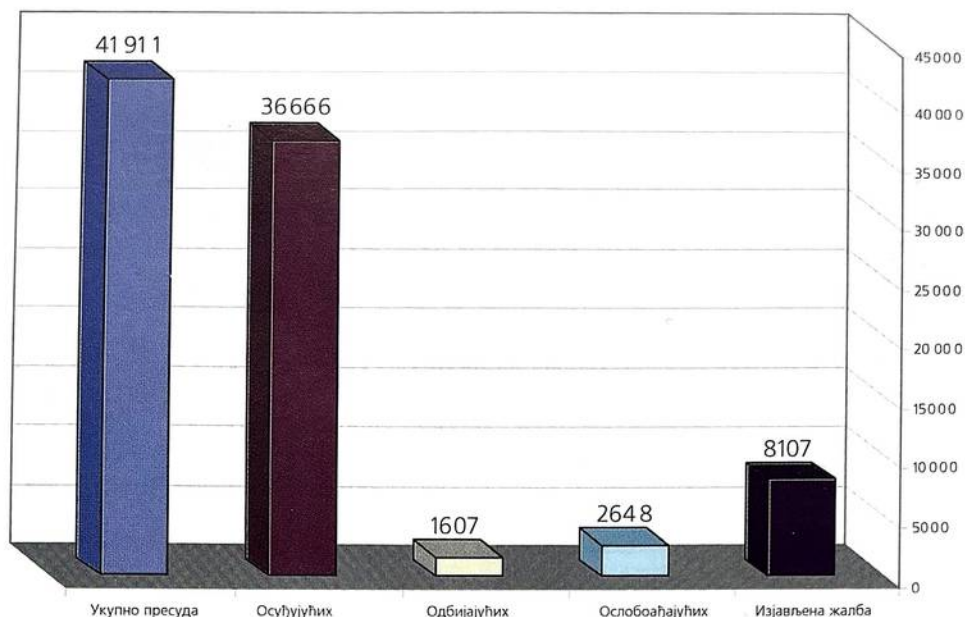
У 2004.г. примљено је 13.068 грађанских и управних предмета, што представља смањење на 2003.г. Од тога у грађанској материји је било 11.763 предмета а управних предмета је примљено 1.305. Од 13.459 предмета колико је било у раду у претходној го-

Кривична дела малолетника

Слика 12

Казнена политика

Слика 13

дини у овој материји, решено је 13.137 а у раду је остало 322. Општинска и окружна тужилаштва имала су у раду 3.607 предмета, од којих 1.077 управних а 2.531 грађански.

Управни предмети се углавном односе на захтеве јавних тужилаца за покретање прекршајног поступка, док се грађански предмети односе на подизање тужби за утврђивање ништавости уговора или као умешачи по покренутом поступку када је у питању заступање јавног интереса. Окружна тужилаштва имају у раду предмете из грађанске материје и ту се ради о предметима прибављања судских списа и давања мишљења о основаности иницијатива странака којима се тражи да републички јавни

тужилац подигне захтев за заштиту законитости против правоснажних судских пресуда.

Републичко јавно тужилаштво је у грађанској материји у 2004.г. примило 4.064 иницијативе странака за подизање захтева за заштиту законитости против правоснажних одлука, а из претходне године остаје у раду 231 предмет, што заједно чини у раду у току 2004.г. 4.295 предмета у грађанској материји, од чега је решено 4.166 предмета. Од овог броја подигнута су 183 затева за заштиту законитости а у 37 случајева поред овога поднет је и захтев за одлагање одн. прекид извршења правоснажних судских одлука до доношења одлука Врховног суда Србије по подне-

том захтеву за заштиту законитости. Републичко јавно тужилаштво је у извештајном периоду примило и 5.396 ревизија ради изјашњења, а Врховни суд Србије у 2004.г. решио из извештајног и ранијих период 229 подигнутих захтева за заштиту законитости, од чега је усвојио 144, док је одбио 85.

У управној материји у Републичком јавном тужилаштву примљено је 228 иницијатива за подношење захтева за заштиту законитости, од којих је у раду 41 предмет из претходне године, тако да је у управној материји укупно у раду 269 предмета, од којих је решено 248.

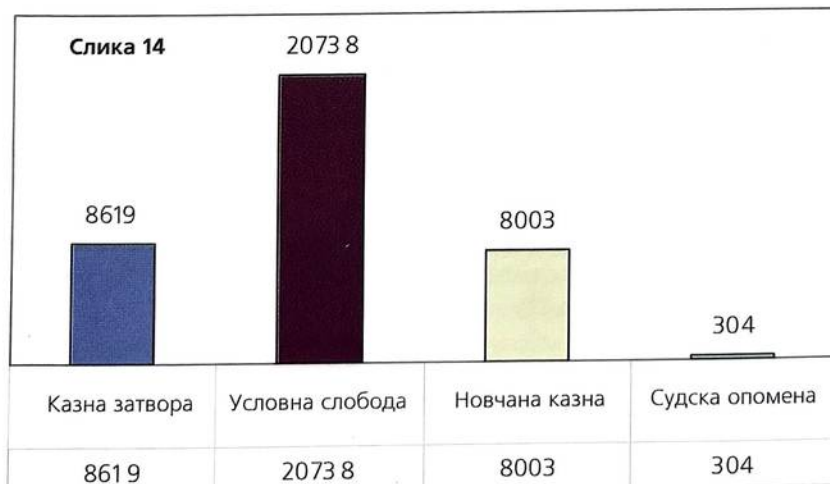
У току 2004.г. донето је више значајних закона из области грађанске материје, по којим ће почетком примене ових закона доћи до повећања обима учешћа јавног тужиоца у грађанским и управним материјама.

ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У ПРЕДМЕТИМА ПРИВРЕДНИХ ПРЕСТУПА

Уводне напомене

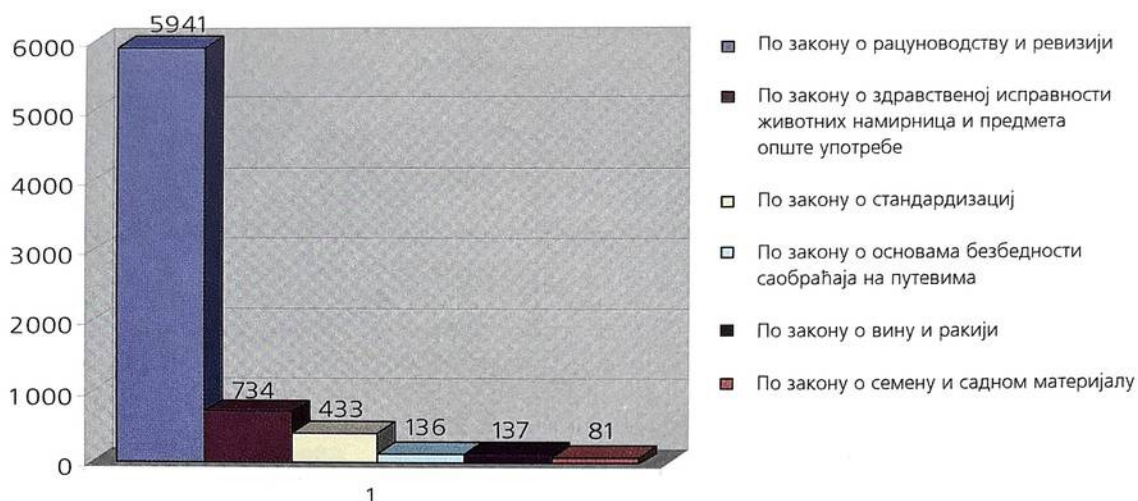
У току 2004.г. поступала су општинска јавна тужилаштва у средиштима трговинских судова као првостепена, те Републичко јавно тужилаштво као другостепено. По предмети-

Изречене казне

Слика 14

Привредни преступи – пријаве

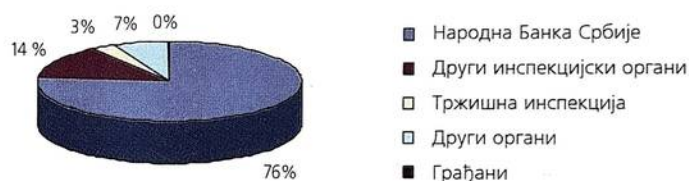

Слика 15

Слика 16

Подносиоци пријава

Слика 17

ма привредних преступа поступа- ла су Општинска јавна тужилаштва у Пожаревцу, Лесковцу, Панчеву, Зрењанину, Зајечару, Сремској Митровици, Чачку, Ваљево, Нишу, Крагујевцу, Новом Саду, Ужицу, Сомбору, Краљеву, Суботици, Приштини као и II Општинско јавно тужилаштво у Београду. Њихов рад се може оценити као изузетно ажуран и задовољавајући, што ће показати и статистички подаци.

Обим, рад и структура привредних преступа

У току 2004.г. на подручју Србије, примљено је 10.743 пријава за привредне преступе, што је осетно повећање у односу на претходну годину, из које је остало 313 пријава нерешених, што укупно чини број од 11.056 пријава. Највећи број пријава поднет је због привредног преступа из

Закона о рачуноводству и ревизији и то 5.941 пријава. По Закону о здравственој исправности животних намирница и предмета опште употребе поднете су 734 пријаве, по Закону о стандардизацији 433 пријаве, по Закону о основама безбедности саобраћаја на путевима 136 пријава, по Закону о вину и ракији 137 пријава а по Закону о семену и садном материјалу 81 пријава (Слика 15).

Од свих пријава највећи број подносиоца су Народна банка Србије, 8.225 пријава, од стране других инспекцијских органа поднето је 1454 пријаве а тржишна инспекција поднела је 309 пријава, други органи 740 а грађани 15 пријава (Слика 16), (Слика 17).

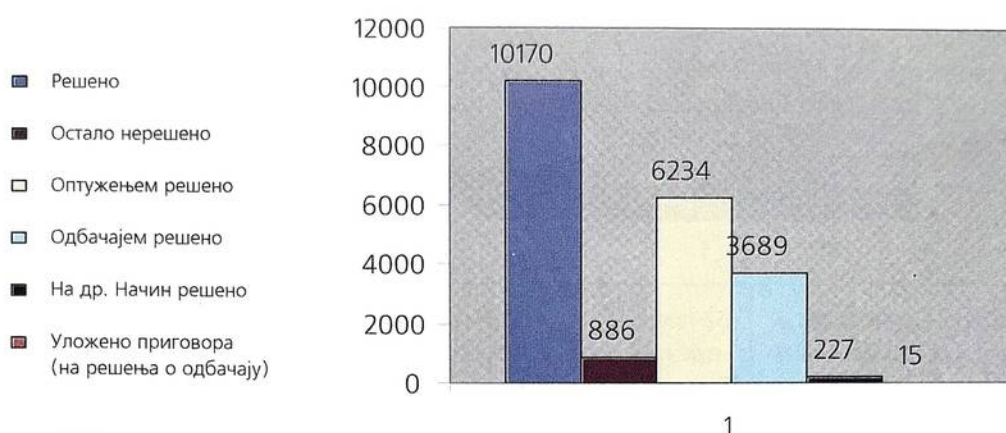
У 2004.г. решено је 10.170 пријава одн. 91,90% у односу на укупан број пријава у раду. Нерешено је остало 886 пријава или 8,01% а од укупног

броја нерешених пријава код јавног тужилаштва је остало 82 пријаве, док код других органа 804 (Слика 19).

Оптужењем је решено 6.234 или 61,29% пријава, одбачајем 3.689 или 36,27%, док је на други начин решено 227, или 2,42% пријава, на решења о одбачају уложено је 15 приговора (Слика 18).

У току 2004.г. донето је 5.733 одлуке, од чега 3.616 пресуда и 2.117 решења о обустави поступка (Слика 20). Од укупног броја пресуда највећи број је осуђујућих 3.425, затим одбијајућих 140 и ослобађајућих 51 пресуда (Слика 21). Условна осуда је примењена код 1.493 пресуде, или 49,53% . Од стране јавних тужилаштава уложена је 141 жалба од чега 82 због одлуке о казни, уважене су 62 жалбе од чега 53 због одлуке о

Привредни преступи – пријаве

Слика 18

Укупан број нерешених пријава

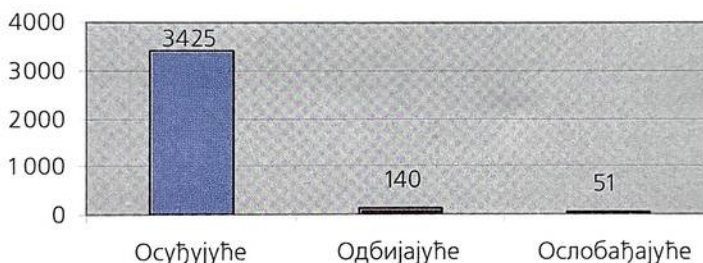
Слика 19

Укупан број донетих одлука

Слика 20

Пресуде

Слика 21

казни а одбијено је 48 жалби од чега 31 због одлуке о казни.

СТРУКТУРА ПРИВРЕДНИХ ПРЕСТУПА

Закон о рачуноводству и ревизији

У току 2004.г. поднето је 8.051 пријава из Закона о рачуноводству и ревизији што са 79 пријава из претходног периода чини 8.580 предмета у раду. Одбачено је 3.511 пријава, а у два случаја уложен приговор на решење о одбачају. Оптужено је 4.445 правних и 6.013 одговорних лица. Остало је нерешено 591 пријава, од чега 68 у јавним тужилаштвима, а 523 код других органа. На други начин је решено 25 пријава. Донето је 1.804 осуђујуће пресуде од чега 1.212 условних осуда. Ослобађајућа пресуда је донета у 21 предмету, одбијајућа у 84 предмета а поступак је обустављен у 1.798 пред-

мета. Јавна тужилаштва су уложила 65 жалби од чега 32 због одлуке о казни, уважене су 23 а одбијено 30 жалби. Овде је значајно напоменути да је највећи подносилац пријаве НБС и углавном се ради о кривичним делима прописаним чл. 37 ст. 1 тач. 16 и ст. 2 као и чл. 37 ст. 1 тач. 2 Закона о рачуноводству и ревизији.

Закон о платном промету

За привредне преступе из овог закона поднето је 86 пријава, што са 12 пријава из претходног периода чини 98 предмета у раду. Одбачено је 16 пријава, а оптужено је 69 правних и 69 одговорних лица. На други начин је решена једна пријава а изречена је и једна заштитна мера. Нерешено је остало 12 пријава и то све код других државних органа. Осуђујуће пресуде донете у 92 предмета од чега 21 условна осуда, док је донето 6 одбијајућих пре-

суда и 4 решења о обустави поступка. Уложене су 3 жалбе, од чега 2 због одлуке о казни а уважене су 2 и одбијена једна жалба јавног тужиоца. Настављен је тренд смањења броја пријава овог Закона у односу на 2003.г.

Закон о здравственој исправности животних намирница и предмета опште употребе

У току 2004.г. примљено је 734 пријаве по овом Закону што са 65 пријава нерешених из претходног периода чини укупно 799 предмета у раду. Одбачене су 44 пријаве, а у 3 случаја је уложен приговор на решење о одбачају. Оптужено је 615 правних лица и 747 одговорних лица. Код других органа је остало нерешено 90 пријава, а једна код јавног тужилаштва, док је на други начин решено 49 пријава. Осуђујућа пресуда донета је у 659 предмета од чега је у 40 предмета

Структура привредних преступа

Слика 22

изречена условна осуда, Ослобађајућа пресуда је донета у 2 а одбијајућа у 12 предмета. Решењем о обустави поступка завршено је 86 предмета. Уложено је 27 жалби, од чега 23 жалбе на одлуку о казни а уважена 21 жалба јавног тужиоца те одбијено 8. У погледу овог привредног преступа уочава се осетно повећање броја предмета у односу на претходну годину.

Закон о вину и ракији

У току 2004.г. по овом Закону примљено је 157 пријава што са 6 нерешених пријава из претходног периода чини укупно 163 предмета у раду. Одбачено је 7 пријава а на други начин су решење 32 пријаве. Нерешено је остало 14 пријава и то свих 14 код других органа. Оптужено је 109 правних и 130 одговорних лица, а осуђујућа пресуда донета је у

67 предмета од којих су у 19 пресуда изречене условне осуде, те су донете 3 ослобађајуће и две одбијајуће пресуде а решење о обустави поступка донето је у 20 предмета. Општински јавни тужиоци уложили су 4 жалбе од чега 2 на одлуку о казни су уважене а једна одбијена (Слика 22).

Слика 22

Код привредних преступа треба посебно напоменути да приказ поступања општинских јавних тужилаштава по истим нису обухватили резултате Општинског јавног тужилаштва у Приштини који заступа предмете обрађене у ОЈТ Гњилане, ОЈТ Урошевац, ОЈТ Пећ и ОЈТ Призрен, што је проузроковало кашњење прикупљених података. Општинско јавно тужилаштво у Приштини поступило је искључиво по привредним прес-

туима из Закона о рачуноводству и ревизији, примљено је 104 пријаве у овом Тужилаштву, а 58 у ОЈТ Гњилане, што укупно чини 162 пријаве у раду, при чему је одбачено 13, на други начин 5 пријава а оптужењем решено 164 пријаве.

Републичко јавно тужилаштво је у 2004.г. поступајући у овој области као другостепено имало у раду 509 предмета, а у 21 КТР предмету решавано је о приговорима на решења о одбачају пријава, док је захтев за заштиту законитости подигнут у једном предмету.

На крају приказа о раду јавних тужилаштава по пријавама за привредне преступе, а на шта указују и статистички подаци може се утврдити да су иста веома ажурно и у великом проценту решила ове пријаве.

ПОВРЕДЕ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА

пише: Радован Лазић, уредник

Удружење тужилаца Србије се, од свог оснивања до данас, суочавало са низом тешкоћа и проблема, од којих су многи и данас актуелни. Статус, материјални положај, (не)реизбори, одлазак највиших руководица (како Удружења, тако и тужилаштва), нови закони, стратегије реформе правосуђа, институционалне, кадровске и материјалне тешкоће у тужилаштвима. Поред оваквих приоритета, није остало простора да се Удружење посвети и једној другој врсти проблема-оним проблемима који се налазе у нама самима. Вероватно најзначајнији такав проблем јесте понашање које није у складу са Етичким кодексом, односно повреде Етичког кодекса.

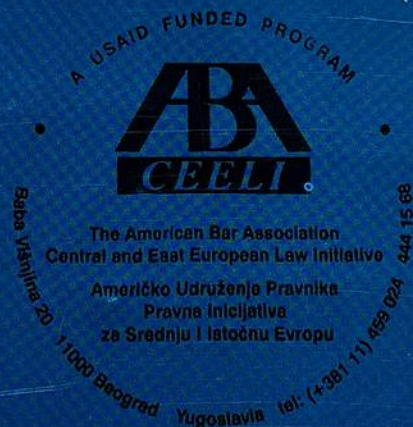
Етички кодекс је усвојен на Трећој скупштини Удружења, одржаној 27.11.2004. године. Већ тада је наглашено да Кодекс представља материјално право по коме ће радити Суд части. Сам Кодекс прописује да о повредама Етичког кодекса, одлучује Суд части, а Статутом Удружења је прописано да суд части може изрећи две мере: опомену и искључење из чланства Удружења. Етички кодекс је на снази већ више од годину дана. Наши чланови тврде да у свом раду у потпуности поштују Етички кодекс, да су га поштовали и пре него што је усвојен и написан. Али, да ли сви и да ли баш увек поштују етичка правила? Да ли је могуће да нитко није у раду направио неку етичку повреду? Да ли је могуће да ни један тужилац, односно заменик, никада није дошао у дилему да ли је неки поступак, било у раду, или можда приватном животу, у складу са етичким нормама или није.

На оваква питања и није могуће дати одговоре. Како би и било, када пред Судом части до сада није вођен ни један поступак (нисам сигуран да се Суд части до сада уопште и састао). Добро, за то постоје и објективни разлози-није прописана одговарајућа процедура и није сасвим јасно тко

може иницирати такав поступак. Међутим, чак и да јесте вођен неки поступак, и да су изречене неке мере, потпуно оправдано се поставља питање сврсисходности таквог поступка и таквих мера, пошто тежина мере никако не може бити адекватна учињеној повреди. Са друге стране, мере и не могу бити строжије, јер је Етички кодекс акт, а Суд части орган Удружења тужилаца-професионалне организације у којој је чланство добровољно. Оправдано се поставља питање да ли је Удружењу уопште и потребан Суд части са оваквим овлашћењима, ограниченим у погледу мора које може изрицати, али и у погледу лица према којима се те мере могу изрицати (нису сви тужиоци и заменици чланови удружења па према њима Суд части и нема никаква овлашћења).

Друштво судија Србије је, суочено са сличним проблемом, уместо Суда части формирало Етички савет. За разлику од Суда части, Етички савет нема овлашћења да води поступак и изриче мере, већ заузима ставове по етичким питањима која поставе чланови Друштва. Ови ставови се објављују у Информатору и на веб-сајту Друштва судија Србије и представљају смернице-како да се поступи у дилеми етичке природе. Поред овога Етички савет и стално прати примену Стандарда судијске етике у пракси. У пракси се, за разлику од тужилачког Суда части, судијски Етички савет показао као прилично активан. Не мислим да треба преписивати решења из сличних асоцијација, али би требало размишљати како да се институционално решавају етичка питања. Можда би овлашћења Суда части требало проширити у правцу заузимања ставова и давања мишљења о појединим етичким питањима и када не одлучује у конкретном поступку, или би требало формирати посебан орган орган са оваквом надлежности.

Још једна тема за размишљање. Ускоро ће Скупштина.

"This material has been produced with financial assistance of U.S. Agency for International Development (USAID) under the terms of its Co-operative Agreement with the American Bar Association Central European and Eurasian Law Initiative (ABA/CEELI). The contents of this material are the responsibility of the author(s) and do not necessarily reflect the views of ABA/CEELI, USAID or the United States Government".

„Штампање овог материјала омогућено је уз финансијску помоћ Агенције САД за међународни развој на основу Кооперативног споразума са Америчким удружењем правника Правна иницијатива за Средњу Европу и Евроазију. Мишљења и становишта аутора изнета у овом материјалу не морају неизоставно представљати и мишљења АБА/СЕЕЛ, Агенције САД за међународни развој и Владе САД“

Уредник

Радован Лазич, Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи

Редакција

Бранислава Вучковић, Општински јавни тужилац у Панчеву

Александар Милосављевић, заменик Окружног јавног тужиоца у Београду

Мирко Гашовић, Општински јавни тужилац у Сенти

Јелена Стојаковић, заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину

Бранислав Татић, заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину

Светислав Рабреновић, тужилачки сарадник у Тужилаштву за ратне злочине

Дизајн и припрема: Милорад Митић